

Ελευθερία
Ι. ΖΙΓΑΓΗΣ: (Βουλευτής Ε.Κ.):

Κύριοι Πρόεδρε, Κυρίες και Κύριοι, Δυστά κ. Πρόεδρε, έπειτα από 20 χρόνια ή κλειοφροία των Έλλήνων πιστεύει και εις την άναγκαιότητα και εις την δυνατότητα της έκβιομηχανίσεως. Δυστά επίσης όμως ότι ο Πρόεδρος των Έλλήνων Βιομηχάνων, προχθές, εις τον επίσημον άποχαιρετισμόν του από της πλέον ύπευθύνου διά την τάξιν των βιομηχάνων θέσεως, ώς Κασοάνδρα, έθεώρησε ύποχρέωσή του να πη ότι ή έκβιομηχάνηση στην Έλλάδα όέν γίνεται. "Οτι ή Έλλάς όέν πρόκειται να μη εις την βιομηχανικήν οικογένειαν των Εύρωπαϊκών λαών, αλλά θλιβερός ξεροδόχος, όά είναι ύπηρετής των εγγενών και μη άναγκιών του έν μετακινήσει πληθυσμού της Δυτικής και Άνατολικής Εύρώπης.

Κυρίες και Κύριοι, μεταξύ αυτών των δύο άκραϊων άπόψεων εύρισκόμεθα, ταλανίζόμεθα, λέμε καινοτοπίες και χάνουμε την ώρα μας. Άισώω εις την Βουλήν, άκούω έκτός της Βουλής, άκούω εις τίς έπιστημονικές και επαγγελματικές όργανώσεις, παντού, ότι χρειάζεται μεταβολή, χρειάζεται "έπανάστασις νοοτροπίας και μεθόδων" Καί έρωτώ τί είναι αυτή ή έπανάστασις νοοτροπίας και μεθόδων; "Άς μου έπιτραπή να πω ότι μέχρι σήμερα κανείς έκτός από την Ε.Κ. όέν μπόρεσε να δώση περιεχόμενον εις αυτήν την έννοϊαν.

Κύριοι, έχει γίνει μύθος ή έκβιομηχάνισις της χώρας. Καί εύρισκόμεθα πρό των ψυχολογικών πλεγμάτων τά όποια δημιουργούν οι μύθοι. Έν τούτοις ή έκβιομηχάνισις είναι πράγμα πάρα πολύ θετικόν πολύ συγκεκριμένον εις τό όποϊον ούτε λογοτεχνίες ούτε άοριστολογίες ούτε μεταφυσικές χωρούν. Η Έλλάς αντιμετωπίζει σήμερα μίαν Εύρώπην υπό την διαδικασίαν της ένοποιήσεως -και όέν αναφέρομαι μόνον εις την Δυτικήν, αλλά και εις την Άνατολικήν Εύρώπην- εις μίαν Εύρώπην ή όποία εφαρμόζει τίς τελευταίες λέξεις της τεχνικής σε όλους τους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητος. Καί ή Έλλάς κάθεται και συζητά: Μπορώ να γίνω βιομηχανικό Κράτος, άφοϋ είμαι φτωχή χώρα; Μπορώ να γίνω βιομηχανικό Κράτος που όέν έχω λεφτά; Μπορώ να γίνω βιομηχανικό Κράτος που όέν άντέχω ν'α καθίσω στην καρέκλα και να χαλώ τό παντελόνι μου, ένώ μου άρέσει να χαλώ τά παπούτσια μου, διότι αυτό μου άποδίδει εύκολώτερο κέρρος;

Αυτό είναι τό θέαμα του Έθνους μας σ'αυτήν την στιγμή της πιο κρίσιμης εξέλιξεως στην ιστορία της Εύρώπης. Η άπογοήτευσις του κ. Δράκου έπομένως -τόν αναφέρω όνομαστικώς διότι έχει σημασία

δέν είναι κενός λόγος. Είναι λ' ογος σοβαρός, ο οποίος δέν πρέπει ασφαλώς να μάς κάνει να καταληφθούμε από άπελπισία, αλλά να σκεφθούμε. Και να σκεφθούμε καλά.

Κόριοι, δέν υπάρχει Έλληνική βιομηχανία, ως τήν χρειάζεται τό Έθνος. Δέν έπροχωρήσαμεν εις τήν εκβιομηχάνισιν. Άς μήν άπατώμεν έαυτοός. Τό ότι δέν έπροχωρήσαμεν εις τήν εκβιομηχάνισιν, άνεξαρτήτως πολιτικών τοποθετήσεων, είναι ή μεγαλύτερα εδύθη της γενεάς μας άπέναντι τοϋ μέλλοντος τοϋ Έθνους. Άπό τό 1951-1963 ή αύξησις εις τήν βιομηχανικήν άπασχόλησιν άνήλθεν εις 4,2 ο/ο. 34.000 περισσότεροι άνθρώποι ήσυχολούντο εις τήν βιομηχανίαν τό 1961 από ότι τό 1951. ~~Αλλά~~ ^{Αλλά} ο ενεργός πληθυσμός ηξήσεν κατά 500.000. Δέν παίζει ρόλο έπομένως ή εκβιομηχάνισις εις τήν θεραπεία τοϋ άγχους τοϋ Έθνους που είναι, ή έξασφάλισις άπασχολήσεως εις τόν Έλληνα. Καί κλαίμε σάν μυροφόρες τήν αίμοραγία της μεταναστεύσεως, ή οποία πράγματι άποτελεί θανάσιμον κίνδυνον. 350.000 έφυγαν από τό 1960 και έδώ μόλις άνοιξαν οι πόλες της Γερμανίας. Γιατί έφυγαν, Κριοι; Δουλεία, όπως σάς είπα δέν μπορέσαμε να τοός έξασφαλίσουμε. Κρατήσαμε άνοήτως και έγγληματικώς τά μεροκάματα εις τό ίδιο επίπεδο μεταξύ 1953 και 1956 και από τό 1956 και έδώ, ένώ τά μεροκάματα ηξήσσαν κατά 40 ο/ο από τό 1956 έως τό 1963, τό ακαθάριστον Έθνικόν προϊόν ηξήθη κατά 71 ο/ο. Οι έργάτες έγιναν πτωχότεροι. Ή διαβίωσι τους στην Έλλάδα όλιγότερον άνεκτή. Νά γιατί λέγω ότι άπετύχαμεν πλήρως εις τό θέμα της εκβιομηχάνισεως. Έπιζώ ότι επί της διαπιστώσεως αύτης δέν μπορεί να όπ' ρξη δευτέρα γνώμη, έν θέλωμε να σοβαρολογούμε. Διότι άπετύχαμεν εις τήν εκβιομηχάνισιν, έδημιουργήσαμε αύτήν τήν αίμοραγία της μεταναστεύσεως.

Ζήσαμε έως σήμερα με ένα "όποϋθον" τήν μεγάλην έπιχειρήσιν, ή οποία μέσα στό χωράφι τό άκαλλιεργητό της Έλλάδος βγαίνει ως διά μαγείας και περιμένουμε δι' αύτης να κάμουμε εκβιομηχάνισιν. Άναφέρομαι συγκεκριμένως εις τάς δύο συμβάσεις Άλουμινίου και Πάπκας, αι όποται θεωρούνται ως όμοειγμάτα βιομηχανικής άναπτύξεως, ένώ πρέπει να θεωρηθούν ~~ως~~ δεϊκται της παθολογικότητος της οίκονομίας μας. Διά να όποχρωθούμε να δώσουμε τόσα προνόμια να έλθουν στον τόπον μας Έταιρίες, οι όποτες τίποτα δέν θα ζητούσαν από άλλας χώρες με τίς ίδιες άντικειμενικές συνθήκες που υπάρχουν στην Έλλάδα, διά να όποχρωθούμε να δώσουμε αυτά τά προνόμια άποδεικνύει τό μέγεθος της άποτυχίας της πολιτικής μας εις τόν βιομηχανικόν τομέα. Και αντί να επ'ρώμεθα πρέπει να

Ίδωμεν τήν κεφαλήν και νά σκεφθοῦμε πῶς τό ταχύτερον θά ἀποφύγαμε τήν ἐπανόληφιν στό μέλλον τέτοιων ταπεινώσεων. Διά νά μεταχειρισθῶ σχετικῶς ἥκίαν ἔκφρασιν.

Μιλοῦμεν διά τόν ἰδιότην βιομηχανον ὅτι δέν ἐπενδύει εἰς τήν βιομηχανίαν. Κλαίμε γι' αὐτό. Ἀπό τήν ἄλλη τόν θαυμάζομε γιατί γίνονται μεγάλες ἐπενδύσεις σ' αὐτήν, και ἡ πραγματικότης εἶναι θλιβερή. Ἀρχίσαμε τό 1950 μέ ποσοστό 14,1^ο τοῦ συνόλου τῶν ἐπενδύσεων εἰς τήν βιομηχανίαν και εἰς τό 1963 εἴχαμε πέσει στά 10,8 ο/ο.

Κύριοι, ἤμουνα μέχρι πρὶν ἀπό ἕνα χρόνον Ἰπουργός τῆς Βιομηχανίας και ἂν μιῶ σήμερον ἔτσι κού σῶς μιῶ, ^{20 ἔτη} με τήν πικρίαν και τόν φόβον, ὁ ὁποῖος μέ κατέχει ἐάν ἀκολουθηθῆ ὁ ὁρμος ὁ ὁποῖος ἀκολουθεῖται και πάλιν σήμερον. Ἐπιζῶ δέ ὅτι ἡ φωνή μου δέν θά θεωρηθῆ ὅτι εἶναι φωνή Κασσάνδρας διά νά ἐμπνεύσῃ και τήν ἀπογοήτευσιν, ἀλλά κήρυγμα διά νά κινητοποιηθοῦν αἱ δυνάμεις τοῦ ἔθνους και ἰδίως οἱ τεχνικοὶ τῆς Ἑλλάδος ὥστε νά ἀντιδράσουν σ' αὐτόν τόν κατήφορον, σ' αὐτόν τόν θανάσιμο κίνδυνον, ὁ ὁποῖος ἐρχεται σιγά-σιγά, ἀλλ' ἀσφαλῶς, σ' αὐτήν τήν ὑποχώρησιν, ἡ ὁποία θά μᾶς ὀδηγήσῃ νά εἴμεθα ἡ ἀνθυπολεπτομέρεια μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, ὅχι μετά 5 ἢ 6 γενεές, ἀλλά πολύ σύντομα.

Κύριοι, ἡ βιομηχανία, ὅπως σῶς εἶπα, δέν εἶναι θεωρία, δέν εἶναι μεταφυσική, δέν εἶναι φιλολογία, εἶναι πρακτικὴ ὑπόθεσις

ἔρωτων, εἶναι γνῶσις τοῦ περιβάλλοντος τοῦ φυσικοῦ και τοῦ ἀνθρωπίνου μέσα εἰς τό ὁποῖον ζῆς και ἐμπιστοσύνη ~~ἐπὶ~~ αὐτό τό περιβάλλον. Αὐτή ἡ ἀνύπη φλέαρία περὶ πτωχεῖα τῆς Ἑλλάδος, ὡς φυσικοῦ χάρου, κάποτε πρέπει νά τελειώσῃ, διότι ἀπ' αὐτήν τήν ἀνοησίαν ξεκινοῦν ὅλα τὰ ἐγκλήματα τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς, τὰ ὁποῖα ἔχουν συντελεσθῆ μέχρι σήμερον.

Δεύτερον, ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὁ Ἕλληνας μπορεῖ νά θριαμβεύσῃ σ' ὅλους τοὺς οικονομικοὺς τομεῖς, ἀλλὰ μόνον εἰς τήν βιομηχανίαν εἶναι ^{ἀποκαταστάσιμος} ~~ἀποκαταστάσιμος~~, πρέπει ἐπίσης νά σταματήσῃ. Αὐτά ὅλα εἶναι προκαταλήψεις, οἱ ὁποῖες δέν ἀξίζουν σ' ἕνα λαὸ που θέλει νά σοβαρευθῆ νά τοῦ ἐμποδίζουν τήν σκέψιν. Ἐρευνα και ἐκπαίδευσις. Νά τὰ δύο βασικά πράγματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πρέπει νά ξεκινήσωμε. Καί μέχρι τό 1964, οὔτε ἔρευνα, οὔτε τεχνικὴ ἐκπαίδευσις ὑπῆρχεν.

Θυμᾶμαι μέ πίκραν ὅτι τό τελευταῖον Νομοσχέδιον, τό ὁποῖον ἄφησα ὡς Ἰπουργός Βιομηχανίας τό 1952 ἦτο τό Νομοσχέδιον "περὶ τεχνικῆς ἐκπαίδευσεως". Καί πέρασαν 12 χρόνια διά νά ἐμφανισθῆ εἰς τήν βουλήν ἕνα καινούργιο Νομοσχέδιον περὶ τεχνικῆς ἐκπαίδευ-

σεως. Η Έρευνα εκτός από την Έκθεση του 'Ινστιτούτου Γεωλο-
γικών Έρευνών το 1951 ^{με βάση} προκλήθηκε και χρειάσθηκε να περάσουν
12 χρόνια για να έχουμε ένα Νομο~~πρόβλεψη~~ περί 'Ινστιτούτου Βιομη-
χανικής Έρευνας, ~~το~~ ^{το} οποίο όμως παρά την πάροδο ενός Έτους άρ-
έτου έφημισθη δέν έτέθη άκδη εν ένεργεία.

Άς άρχίσουμε λοιπόν από την Εκπαίδευση και από την Έρευνα
διά να κάνουμε βιομηχανική πολιτική και κατόπιν να πάμε εις την
όργανωση των 'Υπηρεσιών και του Κράτους, διότι το μεγαλύτερον
έμπόδιον για την βιομηχανική ανάπτυξιν είναι το Κράτος, όχι σπα-
νίως, προαγωγός του Ιδιώτου και πρόθυμος δέκτης παντός ~~άνου~~
αίτηματος δήθεν βιομηχάνου.

Άς οργανώσουμε το Κράτος, ^{αυτό} ~~αυτό~~ το περίφημον 'Ελληνικό
Κράτος, που λέγει ότι είναι θέμα ζωής ή θανάτου ή έκβιομηχάνισις,
δέν υπάρχει 'Υπουργείον Βιομηχανίας. θέλετε να γελάσετε; Στά
1956 το ποσοστόν των όκαλλήλων του Δημοσίου που ήσυχολούντο με το
θέμα της έκβιομηχάνισως, δηλαδή στά 'Υπουργεία Βιομηχανίας και
'Εργασίας ήτο 1,2 ο/ο του συνόλου των δημοσίων όκαλλήλων, ~~πλά~~
^{στά} 1963 το ποσοστόν αυτό έπεσε στά 1,07 ο/ο. Μιλούν για έκβιο-
μηχάνισι, λένε ότι εκιδιδόμεθα εις έκβιομηχάνισιν και δέν έχουμε
'Υπουργείον Βιομηχανίας και είναι σκορπισμένες σέ ένα σωρό 'Υπουρ-
γεία οι άρμοδιότητες της έκβιομηχάνισως με άποτέλεσμα ν'α κρέκει
νά είσαι 'Ηρακλής για να μωρέσης να αντιμετώπισης τά έμπόδια
της πολυδαδάλλου αυτής γραφειοκρατίας σέ κάθε σου παραγωγική δρα-
στηριότητα.

Και βέβαια ή έλλειψις ενός κεντρικού ^{εθνικού} ~~εθνικού~~ όργανου
δέν άποβαίνει μόνον επί ζημιά του Ιδιώτου. Καθιστά το κράτος
πιο εύάλωτο σέ επιζήμια διά την όλίγητα συμφέροντα. Κόσα εις την
σύγχυσιν, σύγκρουσιν των άρμοδιότητων, τά συμφέροντα αυτά βρίσκουν
εύκολότερον τον τρόπον να επιβληθοῦν.

Πηγαίνουμε εις το έπόμενον θέμα: 'Η Βιομηχανία θέλει είδι-
κοίς θεσμοίς, συνθήκες και όργανα λειτουργίας. Και διά να μη μακρυ-
γοροῦμε πολύ να πάμε στο πιο μεγάλο και το πιο ^{μικρό} ~~μικρό~~ θέμα το ό-
ποτον όλοι σας καταλαβαίνετε, στην χρηματοδότησιν. Μιλούμε για
έκβιομηχάνισιν όταν υπάρχει ένα σύστημα Τραπεζιτικόν, το όποτον
είναι μόνον έκανόν δι' ανάγκας του 19ου αιώνος και δι' ανάγκας
του μεσολαβητικού έμπορίου.

Δέν υπάρχει δυνατότης μακροπροθέμου έπενδύσεως διά του
Τραπεζιτικού συστήματος, εκτός αν γίνησ δοῦλος των Τραπεζών. Δέν
υπάρχει κεφαλαιαγορά για να πάρης κεφάλαια, ή δέ άτυχής βιοτεχνία

πού είναι ίσως ο πιο δυναμικός και ο πιο ζωντανός τομέας της οικονομίας μας, δεν θεωρείται ότι μπορεί εάν να διεκδικήσει δικαίωμα χρηματοδότησης από τις Τράπεζες.

Κύριοι, και αυτήν την στιγμήν που σās δμιλῶ, δέν ἔχει κατατεθῆ ἄδη ἡ τῶ Νομοσχέδιον " περί κεφαλαιαγορᾶς". Δέν ἔχει κατατεθῆ τῶ Νομοσχέδιον διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῆς βιοτεχνίας καὶ λυκεύμαι νὰ πῶ: Ἡ Τράπεζα τῆς Βιομηχανικῆς Ἐναπόθεσος εἰς τὴν ὁποίαν ἔναπέθεσα τῶς ἐλπίδας, δέν ἀπέδωσε τίποτε μέχρι σήμερον. Ἀντιθέτως μάλιστα ἀποτελεῖ σημαία, περί τὴν ὁποίαν συνασπίζονται ὅλοι οἱ ἄρνηται τῆς δυνατότητος ἐκβιομηχανίσεως εἰς τὴν χώραν.

Κύριοι, μιλοῦμε γιὰ τὸν ῥόλον τοῦ Κράτους σάν νὰ πρόκειται διὰ μεταφυσικά θέματα, ἢ μιλοῦμε γιὰ τὴν ἰκανότητα ἢ τὴν ἀδυναμίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων νὰ ἐπιζήσουν καὶ ξεχνοῦμε ὅτι γιὰ νὰ ὑπάρξῃ βιομηχανία μία εἶναι ἡ δικαιολογία: Ὡς εὐθηνόν κόστος. Ὁγαγε ἀπὸ τὴν περίοδον τῶν κλειστῶν οικονομικῶν, φθάσε ἀπὸ τὴν περίοδον τῶν ἀποκλειστικῶν οικονομικῶν, πού ὁ κάθε ἕνας προσπαθοῦσε νὰ παράγῃ ὅ,τι μπορούσε περισσότερο ἀνεξαρτήτως κόστους. Σήμερον διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὑπαρξίν σου πρέπει νὰ παράγῃ φθηνά, συναγωνιστικά καὶ τὸ μόνον πρᾶγμα πού δέν ἰσχύει εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν εἶναι τὸ κριτήριον τοῦ κόστους. Γιατί; Διότι τὸ Κράτος εἶναι ὁ μεγάλος ἔνοχος, συνένοχος τοῦ ὄμοῦ, ἐν κολλοῦς, ὁ ἰδιώτης, ὁ ὁποῖος βρέθηκε εἰς τὴν βιομηχανικὴν κονίστραν.

Τὸ κόστος ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο κομμάτια. Ἀπὸ τὸ κομμάτι τὸ ἐξωεπιχειρησιακόν, αὐτὸ πού δέν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν βιομηχανόν καὶ ἀπὸ τὸ κομμάτι τὸ ἐνδοεπιχειρησιακόν πού ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν βιομηχανόν.

Συζητοῦμε θεωρητικά καὶ μεταφυσικά πόσο πρέπει νὰ ἀναμειγνύεται τὸ Κράτος εἰς τὴν βιομηχανίαν, ποία εἶναι τὰ πλαίσια τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας κλπ. Καὶ μέσα σ' αὐτὰ καθύπεται καὶ ἡ ἀνικανότης τοῦ Κράτους νὰ καθοδηγήσῃ καὶ ἡ ἰδιοτέλεια τοῦ ἰδιώτου ἐπιχειρηματία νὰ ἐκμεταλλεῖ τὴν κρατικὴν παρέμβασιν ἐπὶ ζημίᾳ καὶ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ τῶν καλῶν βιομηχάνων.

Εἶναι ἀπλὴ ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀκολουθήσωμε, ἐάν θέλωμε πράγματι νὰ ἔχουμε βιομηχανίαν. Καὶ δέν εἶναι μεταφυσικά τὰ στοιχεῖα πού τῶ ἀπαρτίζουν, γιὰ νὰ εἶναι ἀδύνατη ἡ ἐξαιρετικὰ δυσχερὴς ἢ χεράσις τῆς ἐνδοεδείξιμης πολιτικῆς ἐν προκειμένῳ. Ἀλλὰ τότε ὁ ἰδιώτης βιομηχανός, θέλει ἢ δέν θέλει θά ὀφρασθῆ νὰ περιστείλῃ τὸ ἐνδοεπιχειρησιακόν του κόστος γιὰ νὰ ἐπιβιώσῃ καὶ νὰ καταστῆ πράγματι δημιουργός καὶ νὰ μὴ ἀρθεταί εἰς ἕνα

Ἡ ἄν ἡθελοῦν ἰδίῳ
τὸ κεφάλαιον
ἐπιχειρησιακόν
πῶς ἔστιν.

κατ'έξοχην, παρασιτικόν ρόλον. Είναι ἀπλῶ τὰ πράγματα ἐάν δέν θέλωμεν νά ἀπατώμεν ἑαυτούς καί ἄλλήλους.

Μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἐξωπηρεσιακοῦ κόστους ποῦ δέν χρειάζεται νά τό περιγράψουμε ~~με~~ λεπτομερῶς εἶναι τό θέμα τῶν λεγομένων ἐξωτερικῶν οικονομῶν διὰ τήν ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποιοῦ ἢ τοῦ μοντέρνα μέθοδος εἶναι οἱ "βιομηχανικές περιοχές".

Μαζεύεις σ' ἕνα μέρος βιομηχανίες καί λόγῳ τῶν κοινῶν ὑπηρεσιῶν τό κόστος τό ἐξωπηρεσιακό τῆς καθ' ἑκάστον ἐπιχειρήσεως πέφτει πάρα πολύ. Κύριοι, ὑπάρχει ἕνας νόμος ἀπό ἐνδύμιου χρόνου καί ὁ νόμος αὐτός ἀκόμα δέν ἔχει ἐφαρμοσθῆ : Σας λέγω δέ τοῦτο: ὅτι σήμερον πλέον εἶναι ἀδύνατον νά ἔχωμε βιομηχανικές περιοχές στά μέρη εἰς τὰ ὅποια προσβλέψαμεν ὅτι θά εἴχαμε, διότι τόν ἐνδύμιου χρόνον τόν ἔδωσαν βοράν εἰς τήν οἰκογενεϊκήν κερδοσκοπίαν. Καί ὅσοι μιλοῦν περί βιομηχανικῶν περιοχῶν πρέπει νά προσγειωθοῦν καί νά ἀναζητήσουν νέους ὁδούς διὰ τήν πραγματοποίησιν των.

Κύριοι, νομίζω πῶς ἡ συζήτησις περί Κράτους καί ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας γίνεται εἰς τόν τόπον μας ἐπί μεταφυσικοῦ ἐπιπέδου, ὅπως σᾶς εἶπα, γιά νά κνιγοῦν οἱ εὐθύνες τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας καί νά ἱκανοποιηθοῦν ὑπό τήν ἀχλύν ὀρθῶν ἰδεολογιῶν θέσεων αἱ ἰδιαιτελεῖς ἐπιδιώξεις ὀρισμένων βιομηχανῶν. Καί ἐν τούταις δέν εἶναι δύσκολον τὰ πράγματα νά διευκρινισθοῦν καί νά γίνῃ μία ἀντικειμενική καί εἰλικρινῆς συζήτησις.

Καί ἐπί τοῦ προκειμένου θά μιλήσω μέ δύο λόγια γιά τό ζένο κεφάλαιο.

Κύριοι, τό ζένο κεφάλαιο ἀρδεύει ὅλας τίς οικονομίας τοῦ κόσμου, ἀρδεύει τήν Κατάγκα, ἀρδεύει καί τήν Γερμανία, τήν μέν Γερμανίαν τήν προάγει, τήν Κατάγκα τήν ἐκμεταλλεύεται καί τήν ἀφήνει πίσω. "Ἄς μή συζητοῦμε ἐπομένως ἄν μᾶς χρειάζεται ἢ ὄχι τό ζένο κεφάλαιο. Ἄς φροντίσωμε νά δοῦμε πῶς θά φῖνῃ ὀφέλιμο. Ἐν προκειμένῳ ἐπιτρέψτε μου μερικές παρατηρήσεις. Ἐντὶ νά φροντίσωμε νά δημιουργήσωμε νομοθετικῶς, διοικητικῶς καί ἄλλως, συνθήκας λειτουργίας τῶν βιομηχανικῶν ἀνάλογες μέ τίς συνθήκας ποῦ ὑπάρχουν εἰς τήν Δυτικὴν Εὐρώπην ἀφήνωμε τόν ἀγρόν μας ἀκαλλιέργητον, εἰς τρόπον ὅστε γιά νά ἔλθῃ μία σταγόνα ζένου κεφαλαίου πρέπει νά τήν πληράσωμε μέ πράγματι φοβερές παροχές γιά τό μέλλον τῆς χώρας — Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐπενδύσεις τοῦ εἴδους αὐτοῦ παρέχουν τήν εὐκαιρίαν εἰς ὀρισμένους πολιτικούς καί μὴ ἡγέτας νά κομπορμινοῦν διὰ τὰ ἔργα ποῦ γίνονται, διότι δέν υποβάλλονται κἄν εἰς τόν κόπον νά κάνουν τόν λογαριασμόν τοῦ τί πράγματι μένει εἰς τήν χώραν ἀπό τίς ἐπενδύσεις αὐτές τοῦ ζένου κεφαλαίου ἔτσι ποῦ γίνονται

Είναι νομίζω σαφές ότι αν υπήρχε Νομοθεσία, αν προσπαθούσαμε να μεταβάλλουμε την οικονομία της Ελλάδος σε αγρό καλλιεργημένο, όπως είναι καλλιεργημένος ο αγρός του Βελγίου ή της Ολλανδίας ή της Γερμανίας και τα ξένα κεφάλαια θα έρχόντουσαν εδώ χωρίς αυτές τις υπερβολικές απαιτήσεις, οι οποίες ^{από τον 1910-20} θα μας μεταβάλλουν σε κράτος άποικιακών.

Κύριοι, θα σας είκα βαρύνουν ελας ιδιαίτέρως έμάς τους πολιτικούς και τους οικονομολόγους. Η σύγχυσις υπάρχει εις τους έγκεφάλους μας. Τα πολιτικά κώματα της Ελλάδος δεν είναι έριμα να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της συγχρόνου Ελλάδος, διότι βεβαίως ή κατάρα, ή μοίρα τα έμποδίζει από του να συγκεντρωθούν σε δημιουργική δουλειά και τα σπράχνει εις την πολιτικήν εξουτώσεως, εις την πολιτικήν πολλές φορές της καταστροφής του τόπου.

Αλλά σεΐς οι τεχνικοί έχετε να πητε ένα μεγάλο λόγον, σ' αυτήν την μεγάλην υπόθεσιν της εκβιομηχανίσεως και θετικά και άρνητικά: Άρνητικά, σταματώντας και σεΐς να επαναλαμβάνετε αυτά τα άφριτα πράγματα που λένε οι οικονομολόγοι, οι δικηγόροι, οι κάθε είδους παντογνώστες, ότι ή Ελλάς είναι φτωχός τόπος, ότι είμεθα άνικανοί να κάνωμε βιομηχανίες, ότι ή γεωγραφική θέσις της χώρας είναι μειονέκτημα κ.ο.κ., — αυτά τα πράγματα τα όποια δεν αξίζει να τα λέγουν άνθρωποι, οι όποιοι έτελείωσαν τό Γυμνάσιον. Θετικά, ρίχνοντας τό βάρος της τεχνικής σκέψεως σε μία συζήτησι της όποιας τό μέγιστον μέρος είναι "τεχνικόν". Ένδοικτικώς θα μπορούσατε να προσφέρετε μεγάλην υπηρεσίαν εάν έφροντιζάτε να άνεπτυχθ ή έννοια του "τεχνολογικού" οπτιμου^{του} μεγέθους της επιχειρήσεως διά την έπιτυχιάν του κατωτάτου κόστους παραγωγής των προϊόντων.

Έπί τέτοιον χρόνιον τώρα δεν άκουσα τεχνικόν της Ελλάδος να γράφη ένα άρθρον, μίαν διατριβήν, να κάμη μίαν κριτικήν επί του έγλήματος που γίνεται στον τόπον μας να φτιάχωμε μονάδες τεχνολογικής ή πολύ μεγαλύτερες ή πολύ μικρότερες εν σχέσει με την άγοράν στην όποιαν άποβλέπομε.

Εάν θέλατε, κύριοι τεχνικοί, να παιζέτατε άποφασιστικόν ρόλον εις την εκβιομηχανίσειν ένα από τα προβλήματα τα βασικά που έχετε να κάμετε είναι να προβήτε σε μία κριτική της άπολιτίσεως από τό τεχνολογικόν όπτιμου^{του} καθ' έκαστον επιχειρήσεω^ς. Και τότε, όσοι από σας είσθε εις την Έπιτροπήν έκενδύσεως ζώων κεφαλαίων θα λέτε όχι σ' άλλες αυτές τις ζίνες επιχειρήσεις που έρχονται άπλάως για να επωφεληθούν τον ^{ελληνικό} εθνικό δασμό και να ζήσουν άντιοικονομικά, όπως επίσης θα λέτε ότι εις την Έλληνικώς, όθθεν,

σύγχρονη τεχνολογικήν εξέλιξιν. Βοηθήστε τεχνικοί τῆς Ἑλλάδος τὸ ἔθνος καθ' ἑαυτὸν του, τὴν συνείδησίν του καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην του. Ὅλο τὸ ἔθνος θά σᾶς εἶναι εὐγνώμων, διότι ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔμετε ἴσως ἀποτύχημα.

Ἐκ μέρους τῆς Ἑνώσεως Κέντρον σᾶς ἀπευθύνω τὶς θερμότερα εὐχάς, ὅπως ἢ ἐργασίαι τοῦ συνεδρίου σας εἶναι δημιουργικαί, θετικαί, παραγωγικαί, ὅπως ἐπίσης καὶ τὰ συγχαρητήρια διὰ τοῦς σθέντας τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Ὄργανώσεως. Προσωπικῶς ἐπιτρέψατέ μου νὰ τελειώσω μὲ τοῦτο:

Πάντοτε ἐθεώρησα ὅτι ὁ τεχνικός εἶναι τὸ ^{ἔξω} ALTER ~~ἔσω~~ τοῦ οἰκονομολόγου, τοῦ ἀσχολουμένου μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ δι' αὐτὸ ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ὑπεθυμίσω ὅτι καὶ τὶς δύο φορές ποὺ εἶχα τὴν τιμὴν νὰ προσταμαί τοῦ Ἐπιμετριοῦ τῆς Βιομηχανίας, ἐθεώρησα ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχω συμπαραστάτην μου τεχνικόν. Δι' αὐτὸ καὶ τὶς δύο φορές Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Ἐπιμετριοῦ ἦτο τεχνικός καὶ περαιτέρω καὶ τὶς δύο φορές ὁ ἐγκάλεστος τοῦ Ἐπιμετριοῦ ἦσαν οἱ τεχνικοὶ σύμβουλοι, οἱ ὅποιοι ἐπεστρατεύθησαν εἴτε ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖον, εἴτε ἀπὸ τὰς Ὄργανώσεις τῶν τεχνικῶν τῆς Ἑλλάδος.

Κύριοι, Τελειῶνω ἐπαναλαμβάνων, διότι ἡ ἐπανάλυσίς αὐτὴν τὴν φοράν δὲν νομίζω ὅτι εἶναι περιττολογία:

Τεχνικοὶ τῆς Ἑλλάδος, μῆτε στὴν κοινίστρα αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν ἐπιβίωσίν μας. Ἐνεργήσατε σάν "τεχνικοὶ", γιὰ νὰ δώσετε στὸν τόπον τὴν ἐμπιστοσύνην ποὺ τοῦ λείπει σήμερον.-
(Χειροκροτήματα).

ΕΔΗΚ